

Dorthe Boe Danbjørgs tale ved Dansk Sygeplejeråds ordinære kongres

Taler

Dorthe Boe Danbjørg
Forkvinde for Dansk
Sygeplejeråd

Dato

15. maj 2024

Sted

Hotel Nyborg Strand,
Østerøvej 2, 5800 Nyborg

Kære alle sammen

Kære gæster

Kære medlemmer

Kære kongresdelegerede

Endnu en gang stort velkommen til Dansk Sygeplejeråds kongres 2024 – jeg har glædet mig til at kunne byde jer velkommen.

Jeg vil gerne starte med at tage jer med tilbage til 1. maj for et par uger siden.

FH havde inviteret mig og Jannik, som er formand for Teknisk Landsforbund, ind i på hovedscenen i Fælledparken.

Her skulle vi pitche hver vores fag for to unge mennesker, som snart skal til at vælge en uddannelse.

Jeg havde taget nålen med til dem.

Helt formelt er nålen symbol på, at man er medlem af Dansk Sygeplejeråd. Men den er så meget mere end det.

Den er symbol på vores stærke faglige fællesskab. Symbol på at arbejde med mennesker gennem alle livets faser.

Symbol på at man bliver sygeplejerske – for livet.

Hvis man altså vælger sygeplejerskeuddannelsen.

I Fælledparken valgte Nina og Freja begge to sygeplejerskeuddannelsen.

Jeg blev glad for at høre deres begrundelser. De ville gerne arbejde med mennesker. Og de synes, der var mange forskellige muligheder som sygeplejerske.

Jeg sagde til Nina og Freja, at jeg håber at se dem på sygeplejerskeuddannelsen

Det mener jeg. Jeg ville også selv vælge den igen.

Når man uddanner sig til sygeplejerske, uddanner man sig til et fag med mening, fællesskab og muligheder.

Man uddanner sig til ind i et stærkt fællesskab og en forskningsbaseret profession og man uddanner sig til et arbejdsliv og et sundhedsvæsen i evig forandring.

Man bliver sygeplejerske - for livet

Det kræver et solidt fagligt fundament.

Derfor er jeg meget bekymret over regeringens kommende reform af professionsuddannelserne.

Det ved jeg, at I også er. I har også hørt rygterne om, at regeringen vil skære et halvt år af uddannelsen.

Jeg vil gerne sige det helt tydeligt:

Det er fuldstændig uholdbart for vores sundhedsvæsen at forringe sygeplejerskeuddannelsen!

Men det betyder ikke, at vi ikke er med på en reform.

For vi vil gerne være med til at udvikle og styrke uddannelsen. Sammen med SLS'erne, underviserne og de kliniske vejledere vil vi gerne tale med regeringen om, hvordan vi skaber en endnu mere attraktiv uddannelse.

Hvor de studerende bliver godt klædt på til fremtidens sundhedsvæsen.

Det har jeg også sagt til statsministeren, da jeg mødtes med hende i sidste uge.

Jeg håber, at Mette Frederiksen og resten af regeringen vil være med at forbedre i stedet for at forringe.

Uddannelsen var også i centrum da Dansk Sygeplejeråd blev stiftet.

Det er 125 år siden i år.

I 1899 besluttede Charlotte Norrie og en forsamling af københavnske sygeplejersker sig for at stifte Dansk Sygeplejeråd.

De var foregangskvinder.

De gik forrest i arbejdet for en god uddannelse til sygeplejersker.

Dengang var målet en national treårig uddannelse.

Det tog 34 år!

For det var først i 1933 at det lykkedes at få autorisation og en treårig uddannelse.

Målet med kampen for uddannelse var at sikre en ensartet faglighed.

125 år senere er fagligheden stadig i højsædet for os i Dansk Sygeplejeråd. Og i alle årene har sygeplejersker været med til at udvikle sygeplejen.

Hjemmesygeplejersken Elise Sørensen som gerne ville hjælpe sin søster og opfandt stomiposen for 70 år siden.

Marie Parslov som sidenhen har videreudviklet stomiposen så den nu fungerer som en tampon.

De 35 faglige selskaber som engageret er med til at udvikle faget.

Og ja jeg ser det, når jeg møder sygeplejersker rundt omkring i landet – udviklingen foregår i fuldt flor.

Og ja det starter faktisk allerede inden vi er færdiguddannede.

For et par uger siden, hørte jeg om hvordan hjerteafdelingen på Hvidovre havde brugt resultaterne fra et bachelorprojekt, som en sygeplejestuderende havde skrevet, til at ændre sygeplejen til patienter med delir.

Det siger noget om hvad vi kan som sygeplejersker. Og det siger noget om hvad en stærk uddannelse betyder.

I den her kongresperiode har vi taget et rigtig stort skridt i udviklingen af sygeplejen.

Måske kan I gætte hvad jeg tænker på?

Jeg tænker selvfølgelig på det forbeholdte virksomhedsområde.

Det har vi kæmpet for i over næsten to årtier.

Så det var en stor oplevelse at lytte med i folketingssalen, da Folketinget i december vedtog lovforslag nummer L53 om et forbeholdt virksomhedsområde for sygeplejersker.

Sygeplejerskerne påtager sig allerede et stort ansvar for de mennesker, som har brug for sygepleje og behandling.

Nu er det endelig i lovgivningen blevet muligt for sygeplejersker selvstændigt at udføre opgaver, som vi faktisk er uddannet til.

Og snart kan vi – og patienterne og borgerne – forhåbentligt også se det omsat i praksis, når lovgivningen bliver implementeret.

Som I ved, har vi inviteret sundhedsminister Sophie Løhde til at tale om lidt.

Jeg vil også gerne sige tak til dig, Sophie. Jeg ved at du også har været fortaler for det forbeholdte virksomhedsområde. Det sætter vi pris på.

Jeg håber og tror også på, at det – især i kommunerne – vil give sygeplejersker større arbejdsglæde.

Fordi man har lov til at udføre sit arbejde, uden først at skulle have fat på lægen.

Det vil skabe mere sammenhæng og ikke mindst forhåbentlig også spare tid og sikre et mere effektivt og sammenhængende sundhedsvæsen.

Og så må jeg også bare sige. Det er en anerkendelse af vores profession. En anerkendelse af, at vi sygeplejersker – vi ved faktisk godt, hvad vi laver.

Derfor er det også vigtigt, at vi bliver ved med at udvikle den viden og ikke mindst vores profession.

Vi har allerede nogle rigtig gode specialuddannelser. Og i år har vi endda fået én mere.

I år er den nye specialuddannelse i akutsygepleje blevet klar.

Det har vi sammen med det faglige selskab arbejdet længe for.

Og vi skal videre med flere specialuddannelser.

Min ambition er, at vi får sat gang i mindst tre nye specialuddannelser i den kommende kongresperiode.

Der er brug for det!

Ligesom der er brug for stærke kandidatuddannelser.

Og her er der desværre også bekymrende meldinger.

For hvad vil uddannelsesreformen betyde? Får vi som sygeplejersker ikke længere mulighed for at tage en kandidatuddannelse på universitetet?

Det vil være den forkerte vej at gå.

Lad os i stedet satse mere på APN-uddannelsen.

Så flere APN-sygeplejersker kan komme ud og gøre en forskel for patienter med komplekse sygdomsforløb.

På Holbæk Sygehus kan man uddanne sig til APN- sygeplejerske som en erhvervs kandidatuddannelse, hvor uddannelsen læses på deltid over fire år i stedet for to.

Det sikrer en stærk praksisforankring.

For selvom APN-uddannelsen er en akademisk uddannelse, så den også helt praksisnær.

Og så skal vi selvfølgelig have mere forskning i sygepleje.

Så vi også kan dokumentere effekten af udviklingstiltag og betydningen af sygepleje.

Alene i år er der også 3 sygeplejersker, som er blevet udnævnt som professorer.

Hvis vi spoler tiden 13 år tilbage, havde vi kun 4 professorer i alt. I dag er der omkring 40.

Og nej, professorer i sygepleje sidder ikke hengemt i et elfensbenstårn langt væk fra praksis – de er en del af praksis og er med deres forskning med til at styrke den.

Vi har opnået meget på 125 år. Men vi har stadig store ambitioner for sygeplejens og sundhedsvæsnets udvikling.

Sundhedsvæsnet står overfor store udfordringer og forandringer. De kræver nytænkning. Som sygeplejersker skal vi tænke med.

Det gør vi med den professionsstrategi, som vi lancerede i søndags, hvor vi fejrede den internationale sygeplejerskedag.

Under overskriften ”Sygeplejerske – en profession for livet” sætter vi med professionsstrategien en ambitiøs retning for sygeplejefprofessionens udvikling i de kommende år.

Jeg vil ikke dykke meget ned i strategien nu. Men jeg vil gerne fremhæve én del af den. Den del der handler om, at ”Tiden er til sygepleje”.

Tiden er til sygepleje. Der ligger flere betydninger i den overskrift.

Den betyder for det første at der skal være tid til at udøve sygepleje.

Der skal være flere sygeplejersker i sundhedsvæsnet, og de skal have tid til deres opgaver.

Tid til sygepleje tæt på borgerne og patienterne. Tid til at lave vigtige observationer. Tid til at handle på symptomer eller forværring af borgeren eller patientens tilstand.

Det betyder for det andet, at det er på tide at prioritere sygepleje i sundhedsvæsnet.

Det gælder i hverdagen, hvor den grundlæggende sygepleje bliver nedprioriteret, hvis der er travlt. Det går ikke.

Forskningen i Missed Nursing Care taler sit eget tydelige sprog: Hvis patienterne ikke får sygepleje, så bliver de mere syge.

Hvis patienterne ikke bliver mobiliseret, får mundpleje eller mangler information – så stiger risikoen for at de oplever komplikationer som tryksår eller lungebetændelse.

Tiden er til sygepleje – også på ledelsesgangen, hvor sygeplejefaglig ledere kan sætte en retning for større sammenhæng, tryghed og kvalitet for den enkelte borger.

Det gælder også, når vi taler om, hvem der skal udføre sygeplejen.

Man skulle ikke tro, det var kontroversielt at sige, at sygeplejersker eller andet uddannet sundhedspersonale skal udføre sygeplejen.

Men det lærte jeg, da jeg blev udpeget til at sidde i Robusthedskommissionen.

Vi skulle finde blandt andet løsninger på manglen på sygeplejersker. Et af forslagene var, at flere ufaglærte skulle udføre patientnært arbejde.

Der måtte jeg sige stop. For tror vi ærligt talt på at vi får et mere robust sundhedsvæsen?

Det er ikke en løsning – det er nærmere at give op.

Som de eneste har Dansk Sygeplejeråd derfor en mindretalsudtalelse i Robusthedskommissionens rapport.

Vi sagde fra, fordi mere ufaglært arbejdskraft er ikke den rigtige vej at gå – vi mener nemlig ikke, at grundlæggende sygepleje som fx observation og personlig hygiejne skal udføres af ufaglært arbejdskraft.

Det er en forudsætning for høj kvalitet og patientsikkerhed, at medarbejderne i sundhedsvæsenet har kompetencerne til at levere en helhedsorienteret sygepleje og behandling.

For mig er den oplevelse et klart eksempel på, at der er behov for sygeplejerskernes stemme i udviklingen af sundhedsvæsenet.

Den skal vi bruge til at slå betydningen af vores faglighed fast.

Og derfor fortsætter vi også med at arbejde for at det er sygeplejersker der skal lede sygeplejen – i kommunerne, på statslige arbejdspladser, på afdelingerne på hospitalet, og ja selvfølgelig også på strategisk niveau i Sundhedsstyrelsen – så vi fortsætter med at sige, at vi har brug for en Chief Nurse Officer!

Jeg synes vi sætter en rigtig god retning med professionsstrategien.

Min ambition er at vi i den kommende kongresperiode får politikernes øjne op for faste sygeplejerske patient normeringer betyder!

Tiden er nemlig til sygepleje

Tilbage til nålen. For den er ikke kun symbol på vores faglige fællesskab. Den er også symbol på vores kamp for gode arbejdsvilkår og en ordentlig løn.

Det er især den kamp, som har fyldt meget i den seneste kongresperiode.

Både ude hos alle vores tillidsrepræsentanter og fællestillidsrepræsentanter, og på de lokale forhandlingsborde i kredsene.

Det har ikke været nogle nemme år.

Sygeplejerskerne har mange steder været pressede af for mange opgaver og for få kolleger.

Det gjorde stort indtryk at høre Marie Ikast Drejer og Irene Odgaard Andersen fra mave- tarmkirurgisk afdeling på AUH fortælle om, hvordan det har været at stå midt i den mediestorm, som fulgte den manglende overholdelse af behandlingsgarantien.

Deres historie viser, hvorfor vi skal prioritere sygeplejerskernes arbejdsmiljø. For de lange ventelister skyldtes især, at der manglede sygeplejersker på afdelingen.

Marie og Irene har været gode til at fortælle, hvorfor det er vigtigt, at der er

sygeplejersker nok med de rigtige kompetencer.

Så til Marie og Irene vil jeg sige: Tak for at I blander jer i debatten!

Og selvom manglen på sygeplejersker har fyldt meget, har vi igen oplevet, at der bliver sparet i kommuner og regioner.

Også på sygeplejersker. Det hænger ikke sammen med ventelister, sengelukninger, travlhed.

Når arbejdsvilkårene i det offentlige sundhedsvæsen er for hårde, søger sygeplejerskerne væk.

Det har vi også kunnet se de sidste par år.

Derfor har arbejdet for flere sygeplejersker i sundhedsvæsnets også fyldt meget.

Det har det sådan set også for regeringen og politikerne på Christiansborg.

Det er bare ikke altid, vi er enige om løsningen.

Regeringens nyeste påfund er, at vi skal løse manglen på sygeplejersker ved at rekruttere flere fra udlandet.

Det er uetisk at vi i et rigt land rekrutterer sygeplejersker fra lande, som mangler dem mere, end vi gør.

Det er heller ikke en effektiv måde at løse manglen på.

I dag møder udenlandske sygeplejersker en jungle af bureaukrati og uklare krav, når de kommer hertil. Det er urimeligt svært at finde rundt i. Det er også både svært og dyrt for arbejdspladserne.

I stedet for at gå på strandhugst i andre lande, kan og skal vi selv sørge for, at der sygeplejersker nok.

Og det kan godt lade sig gøre. Sammen med Danske Regioner har vi undersøgt, hvad der skal til for at alle de sygeplejersker, som arbejder uden for faget, vil

vende tilbage.

Resultatet er ikke så overraskende.

I kan nok godt regne ud hvad de svarer.

Bedre løn og arbejdsvilkår. Bedre sammenhæng mellem arbejdsliv og privatliv. Større indflydelse på arbejdets udførelse. Et godt og trygt arbejdsmiljø.

Vi har sagt det før – faktisk rigtig mange gange: Det starter med lønnen.

Det er nok det, som har fyldt allermest de sidste par år. Kampen for en bedre løn.

Først i Lønstrukturkomitéen, så i trepartsforhandlingerne og til sidst i overenskomstforhandlingerne.

Hele vejen igennem har vi gjort det klart: Sygeplejerskernes lønefterslæb er et politisk skabt problem. Derfor skulle der også en politisk løsning til.

Og det kom der.

Med treparten blev der afsat 1,3 mia. kroner til hospitalsansatte sygeplejersker. Det er historisk.

Jeg ville gerne have haft alle med. Det ved jeg, at I også ville.

Det er en af de sværeste beslutninger vi som HB har skullet træffe. At være en del af en trepart, som ikke omfatter alle sygeplejersker. At acceptere kravet om løn under praktik.

Men jeg synes det var den rigtige beslutning. For treparten har givet mange sygeplejersker et tiltrængt og helt nødvendigt og rimeligt lønløft.

Og med OK24 er vi lykkedes med en mærkbar lønstigning til alle.

Det er sygeplejerskernes og andre kvindedominerede faggruppers utrættelige kamp for højere løn, der har gjort det muligt.

Og så slutter lønkampen ikke med OK24.

Vi skal finde de muligheder, der nu er for at løfte sygeplejerskernes løn.

I morgen skal vi tale om mulighederne i lokalløn og trepartens elementer med dynamisk løndannelse og statistikudvalg.

Vi skal også følge op på OK24.

Det kommer til at kræve en fælles indsats af os alle sammen.

Fra Hovedbestyrelsen til den lokale TR. Ved at stå sammen er vi nået så langt, som vi er nu – og det skal vi blive ved med.

Jeg håber, at I kender mig og resten af HB godt nok til at vide, at vi bliver ved med at kæmpe for ligeløn.

Men lige nu, hvor vi ser tilbage på den kongresperiode, som er gået, synes jeg godt vi kan være stolte af de resultater vi har opnået for sygeplejerskerne.

Med alle de forbehold som I kender.

Den dag hvor vi fik resultatet af afstemningerne om OK24. Den kommer jeg aldrig til at glemme.

Det er ret vildt at være tillidsvalgt og stå i spidsen for så mange sygeplejersker ved overenskomstforhandlingerne.

Når vi sad overfor arbejdsgiverne eller til et hovedbestyrelsesmøde en søndag aften og skulle beslutte, om vi ville opgive et af vores krav.

Der kunne jeg virkelig mærke, at det er medlemmernes krav. Og for nogen er det lige dét, som er vigtigt.

Der er sikkert mange af jer, som har haft det lidt på samme måde.

For vi har taget mange svære beslutninger de seneste par år. Vi har indgået mange kompromiser på medlemmernes vegne.

Og her vil jeg gerne sige en stor tak til Hovedbestyrelsen – undervejs i treparten og OK 24 har vi haft mødtes 39 gange.

Og ja næsten på alle tider af døgnet. Vi har drøftet stort og småt, og sammen truffet svære men rigtige beslutninger. Tak [Pause].

Og selvfølgelig har vi været i tvivl. Var medlemmerne enige i vores prioriteringer?

Derfor blev jeg også rigtig glad for resultatet.

Rigtig mange brugte deres stemme og 93 procent stemte ja.

Det er virkelig et flot resultat!

Jeg er taknemmelig for, at jeg får lov at stå her i dag og fremhæve nogle af de resultater vi har opnået gennem vores fælles kamp.

Og det er en fælles kamp.

Vi er mange der hver dag kæmper for bedre løn til sygeplejerskerne.

Den lokale TR, Fællestillidsrepræsentanten. Forpersoner og næstforpersoner i kredsene. Jer som kongresdelegerede.

Vi er mange der har knoklet under treparten og OK 24 med først at indsamle krav, fortælle og forklare hvordan tingene hænger sammen. Sikre en høj stemmeprocent, og ja jeg kunne blive ved.

Tak til alle jer for en kæmpe indsats!

Men der var også nogen før os, der kæmpede.

Jeg er også meget bevidst om, at vi står på skuldrene af dem der var her før os.

Hvis vi kigger på vores tidligere forpersoner, så har vi dog kun haft 11 før mig. På 125 år.

Det synes jeg er ret imponerende. Det siger noget om, at vi sygeplejersker ikke lader os slå ud eller giver op i modvind. At vi er vedholdende og stædige.

Jeg vil gerne sende en særlig tak til vores tidligere formand Grete, som sidder nede i salen.

Vi står på skuldrene af dit utrættelige arbejde, Grete. Du har været med til at gennemføre og lægge fundamentet for meget af det, vi har opnået.

Virksomhedsområdet, specialuddannelsen i akutsygepleje, treparten. For bare at nævne nogle eksempler fra det seneste år.

Tusind tak for din indsats! Skal vi ikke give Grete en hånd!

125 år efter Dansk Sygeplejeråd blev stiftet kører vi stadig med 125 km/t.

Og 125 er et tal der skal gå igen i meget af det vi laver i år.

Jeg har sat mig for at komme ud på 125 arbejdspladser i år.

Både Harun, Kristina og jeg og mange andre fra den politiske ledelse i DSR fejrede 12. maj med en masse besøg i søndags.

Arbejdspladsbesøgene er vigtige. For her er vi i direkte dialog med medlemmerne. Vi bliver klogere på, hvad der rører sig. Hvad der er vigtigt, at vi arbejder videre med.

Det styrker mit politiske arbejde, når jeg fx kan bringe dugfriske eksempler fra praksis direkte ind på statsministerens bord!

Men besøgene er også vigtige for os selv.

For dialogen med medlemmerne er afgørende vigtig, hvis vi skal udvikle Dansk Sygeplejeråd det rigtige sted hen, så vi hele tiden og fortsat er relevante for vores medlemmer.

Og så har jeg slet ikke kunnet nå at komme ind på alt det, som ellers sket i kongresperioden.

Og alt det vi skal i den kommende kongresperiode.

Vi får nok at se til.

Lige om hjørnet kommer sundhedsstrukturkommissionens anbefalinger til en ny organisering af sundhedsvæsnet.

Virksomhedsområdet skal implementeres. Der er en ny ældrelov på vej. Arbejdet med 10-års planen for psykiatrien fortsætter.

Vi skal følge op på OK24, forberede os til OK25 på det private og ja lige om lidt også OK 26 på det offentlige. Og meget mere.

Jeg glæder mig til den næste kongresperiode sammen med jer – jeg lover, at vi fortsætter med 125 km/t.

Tak for at I hver dag lever op til målen.

For at I er det stærke faglige fællesskab, som blev skabt for 125 år siden.

Jeg synes, at vi skal være stolte over, at Charlottes kamp fortsatte, og at vi fortsætter den!

Tak for ordet.

Kilde

dsr.dk

Kildetype

Dokumentation på online medie

Tags

Beretningstale, Fagbevægelsen, Velkomsttale

Relateret

Morten Skov Christiansens tale ved Dansk Sygeplejeråds ordinære kongres
15. maj 2024

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/dorthe-boe-danbjorgs-tale-ved-dansk-sygeplejerads-ordinaere-kongres>